

Europa-Parlamentet

2019-2024

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

2021/2229(INL)

14.2.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om Europa-Parlamentets sammensætning
(2021/2229(INL) – 2023/0900(NLE))

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

Ordførere: Loránt Vincze, Sandro Gozi

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 3	
BILAG TIL FORSLAGET TIL LOVGIVNINGSMÆSSIG BESLUTNING	6
BEGRUNDELSE.....	9
BILAG	11

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om Europa-Parlamentets sammensætning (2021/2229(INL) – 2023/0900(NLE))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 14, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union,
 - der henviser til artikel 106A, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,
 - der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 7. februar 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning (2017/2054(INL) – 2017/0900(NLE))¹,
 - der henviser til Det Europæiske Råds afgørelse (EU) 2018/937 af 28. juni 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning²,
 - der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 3. maj 2022 om forslag til Rådets forordning om almindelige direkte valg af repræsentanterne til Europa-Parlamentet og om ophævelse af Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) og akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til denne afgørelse³ ("beslutning af 3. maj 2022 om reform af valgloven i Den Europæiske Union"),
 - der henviser til Europarådets Venedigkommissions kodeks for god praksis i forbindelse med valgspørgsmål,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 46, 54 og 90,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (A9-0000/2023),
- A. der henviser til, at Europa-Parlamentets sammensætning skal respektere de kriterier, der er fastlagt i artikel 14, stk. 2, første afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union, nemlig at antallet af repræsentanter for unionsborgerne ikke må overstige syv hundrede og halvtreds plus formanden, at borgerne skal repræsenteres degressivt proportionalt med en minimumstærskel på seks medlemmer for hver medlemsstat, og at ingen medlemsstat kan tildeles mere end 96 pladser;
- B. der henviser til, at artikel 14, stk. 2, i TEU fastsætter, at Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere;
- C. der henviser til, at det i sin beslutning af 3. maj 2022 om reform af valgloven i Den

¹ EUT C 463 af 21.12.2018, s. 83.

² EUT L 165 af 2.7.2018, s. 1.

³ EUT C 465 af 6.12.2022, s. 171.

Europæiske Union foreslår, at der oprettes en fælles EU-valgkreds;

- D. der henviser til, at en ændring af akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet er nødvendig for at skabe retsgrundlaget for oprettelsen af en sådan fælles EU-valgkreds;
- E. der henviser til, at fastlæggelsen af antallet af pladser i en potentiel fælles EU-valgkreds henhører under Det Europæiske Råds afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning på grundlag af artikel 14, stk. 2, i TEU, mens de bestemmelser, der er nødvendige for dens oprettelse, er baseret på artikel 223, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde;
- F. der henviser til, at Det Europæiske Råds afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning skal være klar i tilstrækkelig god tid inden valgdagen for at sætte medlemsstaterne i stand til at vedtage de nødvendige retlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af valget til Europa-Parlamentet for valgperioden 2024-2029;
1. bemærker, at den nuværende fordeling af pladser i Europa-Parlamentet som fastsat i Det Europæiske Råds afgørelse 2018/937/EU kun finder anvendelse på valgperioden 2019-2024; understreger derfor, at det er nødvendigt med en ny afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning for valgperioden 2024-2029;
 2. anerkender, at den nuværende fordeling af pladser i Europa-Parlamentet er i strid med princippet om degressiv proportionalitet i seks tilfælde og derfor skal korrigeres i en ny tildeling, der skal anvendes fra det næste valg til Europa-Parlamentet i 2024;
 3. anerkender, at en række medlemsstater også finder, at afstemningssystemet i Rådet skal tages i betragtning, når der træffes afgørelse om tildelingen af pladser i Europa-Parlamentet;
 4. understreger, at den foreslåede tildeling af pladser bør omfatte en reserve på yderligere 28 pladser til medlemmer, der er valgt i en fælles EU-valgkreds i overensstemmelse med Parlamentets forslag om valgloven som vedtaget den 3. maj 2022; påpeger, at disse pladser i overensstemmelse med dette forslag først kan optages efter valget efter ikrafttrædelsen af en revideret valglov, der indeholder de nødvendige bestemmelser for den fælles EU-valgkreds;
 5. understreger, at en matematisk formel rummer et stort potentiale for i fremtiden at skabe et permanent system til tildeling af Europa-Parlamentets pladser på en objektiv, retfærdig, varig og gennemsigtig måde; mener, at et sådant permanent system kræver yderligere drøftelser og bør indføres i god tid inden valget til Europa-Parlamentet;
 6. forelægger på grundlag af sin initiativret i henhold til artikel 14, stk. 2, i TEU Det Europæiske Råd det vedføjede forslag til Det Europæiske Råds afgørelse om fastlæggelse af Europa-Parlamentets sammensætning; minder om, at Parlamentet skal godkende afgørelsen, og anmoder derfor om straks at blive underrettet om, hvorvidt og hvordan Det Europæiske Råd agter at afvige fra det forelagte forslag; understreger, at der er et presserende behov for at vedtage denne afgørelse, således at medlemsstaterne i god tid kan træffe de nødvendige nationale bestemmelser til tilrettelæggelse af valget til Europa-Parlamentet for valgperioden 2024-2029;

7. pålægger sin formand at sende denne lovgivningsmæssige beslutning til Det Europæiske Råd og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

BILAG TIL FORSLAGET TIL LOVGIVNINGSMÆSSIG BESLUTNING

Forslag til

DET EUROPÆISKE RÅDS AFGØRELSE

om Europa-Parlamentets sammensætning

DET EUROPÆISKE RÅD HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 14, stk. 2,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 106A, stk. 1, og

under henvisning til Europa-Parlamentets initiativ¹,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 14, stk. 2, første afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) fastsætter kriterierne for Europa-Parlamentets sammensætning, nemlig at antallet af repræsentanter for Unionens borgere ikke må overstige syv hundrede og halvtreds plus formanden, at borgerne skal repræsenteres degressivt proportionalt med en mindstetærskel på seks medlemmer for hver medlemsstat, og at ingen medlemsstat kan tildeles mere end seksoghalvfems pladser.
- (2) Af artikel 10 i TEU fremgår det bl.a., at Unionens funktionsmåde skal bygge på det repræsentative demokrati, hvor borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet, og medlemsstater repræsenteres af deres regeringer, der selv er demokratisk ansvarlige over for deres nationale parlamenter eller borgere, i Rådet.
- (3) Artikel 14, stk. 2, i TEU finder derfor anvendelse inden for rammerne af de bredere institutionelle ordninger, der er fastsat i traktaterne, og som også omfatter bestemmelserne om beslutningstagning i Rådet.
- (4) Vedtagelsen af retsgrundlaget for en fælles EU-valgkreds bør suppleres med fastsættelse af et passende antal repræsentanter i Europa-Parlamentet, der skal vælges i den pågældende valgkreds, der omfatter hele Unionens område —

¹ Initiativ vedtaget den ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

² Godkendelse af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Ved anvendelsen af artikel 14, stk. 2, i TEU skal følgende principper overholdes:

- det samlede antal pladser i Europa-Parlamentet må ikke overstige 750 plus formanden
- fordelingen af pladser til medlemsstaterne skal være degressivt proportional med en minimumstærskel på 6 pladser og en maksimumstærskel på 96 pladser pr. medlemsstat, samtidig med at størrelsen af medlemsstaternes respektive befolkninger så nøje som muligt afspejles
- degressiv proportionalitet defineres som følger: forholdet mellem de enkelte medlemsstaters indbyggertal og antal pladser inden afrunding op eller ned til hele tal skal variere i forhold til deres respektive indbyggertal på en sådan måde, at hvert enkelt medlem af Europa-Parlamentet fra en mere folkerig medlemsstat repræsenterer flere borgere end hvert enkelt medlem fra en mindre folkerig medlemsstat, og omvendt, at jo større en medlemsstats befolkning er, jo mere ret har den til et stort antal pladser.

Artikel 2

Kommissionen (Eurostat) beregner størrelsen af medlemsstaternes befolkning på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne og i henhold til en metode fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1260/2013¹.

Artikel 3

1. Antallet af repræsentanter i Europa-Parlamentet, der vælges i hver enkelt medlemsstat for valgperioden 2024-2029, fastsættes som følger:

Belgien	21
Bulgarien	17
Tjekkiet	21
Danmark	15
Tyskland	96
Estland	7
Irland	14
Grækenland	21
Spanien	61
Frankrig	79

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1260/2013 af 20. november 2013 om europæiske demografiske statistikker (EUT L 330 af 10.12.2013, s. 39).

Kroatien	12
Italien	76
Cypern	6
Letland	9
Litauen	11
Luxembourg	6
Ungarn	21
Malta	6
Nederlandene	31
Østrig	20
Polen	52
Portugal	21
Rumænien	33
Slovenien	9
Slovakiet	15
Finland	15
Sverige	21

2. Derudover og med forbehold af ikrafttræden af Rådets forordning (xx/yy) om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet og om ophævelse af Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) og akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til denne afgørelse, bør der ved første valg, der følger efter denne begivenhed, vælges 28 medlemmer af Europa-Parlamentet i en fælles EU-kreds, jf. denne forordning.

Artikel 4

I tilstrækkelig god tid inden begyndelsen af valgperioden 2029-2034 forelægger Europa-Parlamentet Det Europæiske Råd i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, i TEU et forslag til en ajourført fordeling af pladserne i Europa-Parlamentet.

Artikel 5

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i ...

*På Det Europæiske Råds vegne
Formand*

BEGRUNDELSE

Tildelingen af pladser i Parlamentet har en direkte indvirkning på borgernes repræsentation i den eneste direkte valgte EU-institution. I den forbindelse er det yderst vigtigt at sikre, at Europa-Parlamentets sammensætning er baseret på retfærdige, gennemsigtige, objektive, varige og ligeværdige principper, der respekterer en balance mellem store, små og mellemstore medlemsstaters interesser.

Tildelingen af pladser i Europa-Parlamentet skal ske i overensstemmelse med de generelle bestemmelser i artikel 14 i TEU. Disse bestemmelser vedrører Parlamentets maksimale størrelse, det maksimale og det mindste antal pladser der tildeles til den enkelte medlemsstat, og at pladserne skal tildeles i overensstemmelse med princippet om degressiv proportionalitet. Dette princip er defineret i artikel 1 i Rådets afgørelse (EU) 2018/937, som Parlamentet har godkendt.

Den nuværende tildeling af pladser i Parlamentet, som undersøgt i lyset af de seneste tilgængelige befolkningstal, er i strid med princippet om degressiv proportionalitet i seks tilfælde. Disse tilsidesættelser skal afhjælpes for at overholde princippet om degressiv proportionalitet.

Europa-Parlamentet har altid lagt stor vægt på behovet for at overveje oprettelsen af et system til fordelingen af pladserne i forbindelse med en revision af afstemningssystemet i Rådet med henblik på at sikre en interinstitutionel balance¹. Dette spørgsmål nævnes i Det Europæiske Råds afgørelser af 28. juni 2013 (2013/312/EU) og 28. juni 2018 (2018/937/EU) om Parlamentets sammensætning. Det skal dog bemærkes, at en ændring af stemmereglerne i Det Europæiske Råd vil kræve en ændring af traktaterne.

Gennem årene har Europa-Parlamentet erkendt vigtigheden af et permanent system, der sikrer en retfærdig, objektiv og gennemsigtig tildeling af pladserne i Europa-Parlamentet før hvert nyt europæiske valg i overensstemmelse med de fastsatte bestemmelser i traktaterne. I den forbindelse har Europa-Parlamentet forsøgt at finde en velegnet metode til dette ved at iværksætte adskillige undersøgelser, der havde til formål at undersøge en række matematiske modeller for tildeling af pladser i Europa-Parlamentet. Et permanent system er dog endnu ikke blevet indført. I valgperioden 2014-2019 havde AFCO-udvalget behandlet en række forslag til et sådant permanent system baseret på matematiske formler. Et permanent system baseret på en matematisk formel giver interessante resultater, der fortjener yderligere analyse og kan tages i betragtning ved den fremtidige tildeling af pladser fra valget i 2029 og fremefter. I betragtning af forbindelsen mellem et permanent system for tildeling af pladser og en revision af afstemningssystemet i Rådet mener ordførerne, at etableringen af et sådant permanent system kræver en yderligere omfattende drøftelse af den interinstitutionelle balance.

Ordførernes forslag: en løsning baseret på principper

Ordførerne fremlægger et udkast til Det Europæiske Råds afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning, der giver en tildeling af pladserne mellem medlemsstaterne, og som er

¹ Denne problemstilling behandles i Europa-Parlamentets beslutning P6_TA(2007)0429 og P7_TA-PROV(2014)0082.

retfærdig, objektiv og baseret på klare principper.

Denne nye tildeling er baseret på tre principper:

1. Princippet om degressiv proportionalitet som krævet i artikel 14 i TEU og defineret i artikel 1 i Rådets afgørelse (EU) 2018/937
2. Intet tab af pladser for nogen medlemsstat
3. En absolut minimumsstigning i antallet af pladser, der gør det muligt at korrigere den degressive proportionalitet og give tilstrækkelig plads til yderligere medlemmer, der vælges i en fælles EU-valgkreds, når den tilsvarende retsakt er vedtaget.

Den foreslåede løsning er en mulig løsning i den aktuelle politiske kontekst, og den respekterer fuldt ud de tre ovennævnte principperne og alle kriterierne i artikel 14 i TEU.

Bilaget illustrerer konsekvenserne af ordførernes forslag om tildelingen af pladser mellem medlemsstaterne. Det fremgår især, at den foreslåede løsning respekterer princippet om degressiv proportionalitet ved at opfylde følgende to kriterier:

- 1) ingen mindre folkerig medlemsstat får tildelt flere pladser end en mere folkerig medlemsstat
- 2) forholdet mellem befolkning/pladser skal øges i takt med, at befolkningen øges, inden der afrundes til hele tal.

Ordførerne mener, at forslaget om den fælles EU-valgkreds, der er baseret på artikel 223, stk. 1, i TEUF, skal behandles inden for rammerne af reformen af den europæiske valglov, bortset fra det antal pladser, der er tildelt den. Europa-Parlamentets beslutning af 3. maj 2022 (om forslag til Rådets forordning om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet og om ophævelse af Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) og akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til denne afgørelse) fastsætter nærmere regler for oprettelsen af en fælles EU-valgkreds. *Denne beslutning er juridisk og politisk tæt forbundet med den nyligt foreslåede omfordeling af pladser på grundlag af artikel 14, stk. 2, i TEU. Forslaget til Det Europæiske Råds afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning fastlægger de retlige ordninger for tildeling af 28 pladser til den fælles EU-valgkreds, som foreslås i forslaget til Rådets forordning om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet, men det er det nuværende lovgivningsforslag, der gør den effektiv målt i tal. De to lovgivningsforslag bør derfor behandles i fællesskab.*

BILAG

Principbaserede løsning for tildelingen af pladser i Europa-Parlamentet for valgperioden 2024-2029:

	Indbyggertal 2022 ²	Nuværende tildeling af pladser	Nuværende ratio befolkning/pladser	Ny tildeling af pladser	Ny ratio befolkning/pladser	Yderligere pladser under den nye tildeling
Tyskland	83 203 320	96	866 701	96	866 701	
Frankrig	67 842 582	79	858 767	79	858 767	
Italien	59 607 184	76	784 305	76	784 305	
Spanien	47 432 805	59	803 946	61	777 587	2
Polen	37 654 247	52	724 120	52	724 120	
Rumænien	19 038 098	33	576 912	33	576 912	
Nederlandene	17 734 036	29	611 518	31	572 066	2
Belgien	11 631 136	21	553 864	21	553 864	
Grækenland	10 603 810	21	504 943	21	504 943	
Tjekkiet	10 545 457	21	502 165	21	502 165	
Sverige	10 440 000	21	497 143	21	497 143	
Portugal	10 352 042	21	492 954	21	492 954	
Ungarn	9 689 010	21	461 381	21	461 382	
Østrig	8 967 500	19	471 974	20	448 375	1
Bulgarien	6 838 937	17	402 290	17	402 290	
Danmark	5 864 667	14	418 905	15	390 978	1
Finland	5 541 241	14	395 803	15	369 416	1
Slovakiet	5 434 712	14	388 194	15	362 314	1
Irland	5 060 004	13	389 231	14	361 429	1
Kroatien	3 862 305	12	321 859	12	321 859	
Litauen	2 805 998	11	255 091	11	255 091	
Slovenien	2 107 180	8	263 398	9	234 131	1
Letland	1 875 757	8	234 470	9	208 417	1
Estland	1 331 796	7	190 257	7	190 257	
Cypern	904 700	6	150 784	6	150 784	
Luxembourg	643 648	6	107 275	6	107 275	
Malta	520 971	6	86 829	6	86 829	
I alt (befolkning og pladser)	447 533 143	705		716		11
GENNEMSNIT (procent)			634 799		625 046	

² Som fastlagt ved Rådets afgørelse 2016/2353